

Υπόθεση C-197/20

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

7 Μαΐου 2020

Αιτούν δικαστήριο:

Finanzgericht Hamburg (Γερμανία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

14 Απριλίου 2020

Προσφεύγουσα:

KAHL GmbH & Co. KG

Καθού:

Hauptzollamt Hannover

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Κοινό δασμολόγιο – Δασμολογική κατάταξη – Συνδυασμένη Ονοματολογία – Διακρίσεις 1521 9091 και 1521 9099 – Λιωμένο κερι από μέλισσες – Αποκλίνουσες γλωσσικές αποδόσεις διατάξεων της Ένωσης

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ερμηνεία και κύρος του δικαίου της Ένωσης, άρθρο 267, πρώτη περίοδος, στοιχείο β', ΣΛΕΕ

Προδικαστικά ερωτήματα

1. Εφαρμόζονται οι επεξηγηματικές σημειώσεις της Συνδυασμένης Ονοματολογίας για τη διάκριση 1521 9099, εφόσον χρησιμοποιείται η λέξη «λιωμένο»;

2. Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα: Έχει ο όρος «ακατέργαστο» της διακρίσεως 1521 9091 της Συνδυασμένης Ονοματολογίας την έννοια ότι πρέπει να καταταγεί στη διάκριση αυτή κερι από μέλισσες που έχει τηχθεί στη χώρα εξαγωγής και από το οποίο έχουν αφαιρεθεί μηχανικώς κατά την τήξη ξένα σώματα, έχουν όμως παραμείνει κάποια από αυτά εντός του εν λόγω κεριού;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Συνδυασμένη Ονοματολογία, που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΟΚ) 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ 1987, L 256, σ. 1), ιδίως διακρίσεις 1521 9091 και 1521 9099

Επεξηγηματικές σημειώσεις της Συνδυασμένης Ονοματολογίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (πλέον πρόσφατη δημοσίευση ΕΕ 2019, C 119, σ. 1)

Απόφαση 2007/275/ΕΚ, της Επιτροπής, της 17ης Απριλίου 2007, σχετικά με τους καταλόγους ζώων και προϊόντων που πρέπει να υποβάλλονται σε ελέγχους στους συνοριακούς σταθμούς επιθεώρησης σύμφωνα με τις οδηγίες του Συμβουλίου 91/496/ΕΟΚ και 97/78/ΕΚ (κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε[2007] 1547] (ΕΕ 2007, L 116, σ. 9), ιδίως παράρτημα I

Κανονισμός (ΕΕ) 142/2011, της Επιτροπής, της 25ης Φεβρουαρίου 2011, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την εφαρμογή της οδηγίας 97/78/ΕΚ του Συμβουλίου όσον αφορά ορισμένα δείγματα και τεμάχια που εξαιρούνται από κτηνιατρικούς ελέγχους στα σύνορα οι οποίοι αναφέρονται στην εν λόγω οδηγία, [κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ], (ΕΕ 2011, L 054, σ. 1), ιδίως άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο γ', καθώς και παράρτημα XIV, κεφάλαιο II, τμήμα 1, αριθ. 10, στήλη 3, στοιχείο α', σημείο ii και παράρτημα IV, κεφάλαιο III, μέθοδοι μεταποίησης 1 έως 5 ή 7

Σχετικές εθνικές διατάξεις

Καμία

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Το επίμαχο προϊόν έχει τις ακόλουθες ιδιότητες: Πρόκειται για κερι από μέλισσες που έχει τηχθεί στη χώρα εξαγωγής και εξήχθη μετά τη στερεοποίηση (στο εξής: λιωμένο κερι). Το προϊόν δεν προορίζεται για τους τελικούς καταναλωτές και αποτελείται από λιωμένα, με οσμή κεριού από μέλισσες, χρώματος μελί,

ανθεκτικά στην κοπή θραύσματα(περίπου 15 x 5 εκ.) και κομμάτια (περίπου 7 x 4 εκ.) με σχισμές και εξογκώματα, που προκύπτουν κατά τη στερεοποίηση του τετηγμένου κεριού. Φέρει, εξωτερικά προσκολλημένες, σκούρες προσμείξεις. Κατά την τήξη μέρους του δείγματος από την τελωνειακή αρχή προέκυψε ένα ελαφρώς θολό πορτοκαλοκίτρινο τήγμα. Τα ξένα σώματα που έπεσαν μέσα στο κερι από μέλισσες κατά τον χρόνο που αυτό ήταν ακόμη ρευστό, αποτελούνται κυρίως από άμμο και ένα κομμάτι ποδιού εντόμου.

- 2 Το επίμαχο προϊόν υφίσταται στη χώρα εξαγωγής την ακόλουθη επεξεργασία: Αφότου ληφθεί το μέλι από τις κηρύθρες με φυγοκέντρηση, οι κηρύθρες τήκονται –κυρίως από τους μελισσοκόμους ή από τους μεσάζοντες– ώστε το κερι να καθίσταται, μέσω της μείωσης του όγκου του σε σχέση με την κηρύθρα, πιο εύκολο να μεταφερθεί και να αφαιρούνται τα ξένα σώματα. Τα περιεχόμενα στο κερι ξένα σώματα που έχουν μεγαλύτερη από αυτό πυκνότητα πέφτουν μέσω της τήξεως μέσα σε αυτό. Τα ξένα σώματα αφαιρούνται σε διαφορετικό βαθμό, ανάλογα με τη χρησιμοποιούμενη μέθοδο τήξεως, οσδήποτε ποτέ εντελώς. Το κερι ψύχεται σε όγκους ή φέτες. Αυτό το ήδη μια φορά λιωμένο κερι τήκεται εκ νέου από τους προμηθευτές της προσφεύγουσας. Κατά τη διαδικασία αυτή αναπτύσσονται θερμοκρασίες μέχρι και 120° C, ώστε να πληρούνται οι κτηνιατρικές προϋποθέσεις σύμφωνα με το παράρτημα XIV, κεφάλαιο II, τμήμα 1, αριθ. 10, στήλη 3, στοιχείο α', περίπτωση ii, σε συνδυασμό με το παράρτημα IV, κεφάλαιο III, μέθοδοι μεταποίησης 1 έως 5 ή 7, του κανονισμού (ΕΕ) 142/2011. Χωρίς την εν λόγω θερμική επεξεργασία δεν θα επιτρεπόταν η εισαγωγή του προϊόντος στην ΕΕ. Επ' αφορμή της εν λόγω επεξεργασίας, το ρευστό κερι εκχέεται ή ρέει μέσα από κόσκινα, απλά βαμβακερά υφάσματα ή κουνουπιέρες. Στο στάδιο αυτό δεν γίνεται χρήση βοηθητικών υλών ούτε περαιτέρω επεξεργασία του κεριού. Ανάλογα με τον βαθμό της αρχικής προσμείξεως της κηρύθρας και των χρησιμοποιούμενων εργαλείων διηθήσεως απομένουν πάντα προσμείξεις στο κερι, το οποίο παραμένει αναλλοίωτο ως προς το χρώμα, τη θολότητα, την οσμή και τη γεύση. Το κερι ψύχεται σε καλούπια κύβων ή πλακών.
- 3 Η προσφεύγουσα προβαίνει σε ευρείας εκτάσεως επεξεργασία του επίμαχου προϊόντος, μετά την εισαγωγή του, για τους πελάτες της στη βιομηχανία καλλυντικών και τροφίμων, καθώς και στη φαρμακευτική βιομηχανία. Το κερι δεν θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σε αυτούς τους τομείς χωρίς την εν λόγω επεξεργασία. Εκτός από την παραγωγή κηρίων υπάρχουν διάφορες περαιτέρω δυνατότητες χρήσεως για το κερι από μέλισσες. Το κερι τήκεται εκ νέου από την προσφεύγουσα και φιλτράρεται καλά με τη βοήθεια ειδικών πρεσών και με τη χρήση βοηθητικών υλών διήθησης. Χρωματίζεται ή υφίσταται λεύκανση, ανάλογα με τον σκοπό για τον οποίο θα χρησιμοποιηθεί. Στη συνέχεια φιλτράρεται εκ νέου, ώστε να μην απομένουν πλέον ξένα σώματα μέσα σε αυτό. Το κερι αυτής της ποιότητας χαρακτηρίζεται ως διπλά εξευγενισμένο. Το κερι παρέχεται τελικά στην επιθυμητή από τον τελικό πελάτη μορφή (π.χ. σβόλους).
- 4 Με έγγραφο της 11ης Δεκεμβρίου 2015 η προσφεύγουσα, η οποία εμπορεύεται και επεξεργάζεται κεριά, αιτήθηκε δεσμευτική δασμολογική πληροφορία (ΔΔΠ)

για προϊόν που χαρακτήρισε ως «κερί από μέλισσες, ακατέργαστο» (στο εξής: προϊόν ή επίμαχο προϊόν).

- 5 Αντίθετα με την πρόταση της προσφεύγουσας για υπαγωγή του προϊόντος στη διάκριση 1521 9091 της ΣΟ ως ακατέργαστου κεριού από μέλισσες, το καθού με ΔΔΠ της 10ης Φεβρουαρίου 2016 το κατέταξε ως «άλλο» κεριό από μέλισσες στη διάκριση 1521 9099 της ΣΟ.
- 6 Η διοικητική ένσταση της προσφεύγουσας της 22ας Φεβρουαρίου 2016 απορρίφθηκε με απόφαση της 28ης Ιουλίου 2017.
- 7 Με την ασκηθείσα στις 30 Αυγούστου 2017 προσφυγή, η προσφεύγουσα εμμένει στο αίτημά της. Ζητεί την εκ νέου έκδοση ΔΔΠ με την οποία το προϊόν θα κατατάσσεται στη διάκριση 1521 9091 της ΣΟ και τονίζει ότι οι φορολογικές συνέπειες της απόφασης περί κατατάξεως ήταν περίπου 800 000 ευρώ.

Κύρια επιχειρήματα των διαδίκων της κύριας δίκης

- 8 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το επίμαχο προϊόν πρέπει να υπαχθεί στη διάκριση 1521 9091 της ΣΟ ως ακατέργαστο κεριό από μέλισσες, διότι εισάγεται στη φυσική του κατάσταση. Σε διαφορετική περίπτωση, η διάκριση θα καθίστατο άνευ αντικειμένου, διότι βάσει του άρθρου 25, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού (ΕΕ) 142/2011, απαγορεύεται η εισαγωγή κεριού από μέλισσες με τη μορφή κηρύθρας. Από τις επεξηγηματικές σημειώσεις για τη διάκριση 1521 του Εναρμονισμένου Συστήματος (ΕΣ) προκύπτει ότι υπάρχουν και άλλα ακατέργαστα κεριά πέρα από αυτά με τη μορφή κηρύθρας. Στο παράρτημα I της απόφασης της Επιτροπής (ΕΚ) 2007/275 αναφέρεται ως προς τον κωδικό ΣΟ 1521 9091 και η διύλιση ως επιτρεπόμενη μορφή επεξεργασίας («Ακατέργαστα κεριά από μέλισσες και άλλα έντομα, έστω και εξευγενισμένα»). Η διάκριση μεταξύ ακατέργαστου και λιωμένου κεριού από μέλισσες πρέπει να γίνει βάσει των χαρακτηριστικών του προϊόντος. Ναι μεν στις επεξηγηματικές σημειώσεις για τη διάκριση 1521 9099 της ΣΟ αναφέρεται και το λιωμένο κεριό. Εν προκειμένω πρέπει όμως να γίνει κατανοητή η περαιτέρω διαδικασία παρασκευής με την οποία συνδέεται και ο διαχωρισμός των ανεπιθύμητων υλικών που περιέχονται στο κεριό. Η θέρμανση πριν από την εξαγωγή δεν έχει πρωταρχικά αυτόν τον σκοπό, αλλά γίνεται κυρίως για να καταστεί το προϊόν εισαγωγίμο. Επιπροσθέτως, εξυπηρετεί τη δημιουργία μεγαλύτερων παρτίδων. Το επίμαχο προϊόν ταυτίζεται ακόμη και στην εξωτερική του μορφή με το κεριό από μέλισσες με τη μορφή κηρύθρας. Από τις [συμπληρωματικές] σημειώσεις 1 α) και 1 β), στο κεφάλαιο 15 της ΣΟ προκύπτει ότι επιτρέπονται απλά στάδια μεταποίησης (καταστάλαξη και φυγοκέντρωση). Το να εξαρτά το καθού την ιδιότητα «ακατέργαστο» από τον βαθμό των υπαρχουσών στο προϊόν προσμείξεων αντίκειται στο γράμμα της διακρίσεως 1521 9091 της ΣΟ. Το κεριό από μέλισσες αποτελεί φυσικό προϊόν που λαμβάνεται απευθείας από την κηρύθρα και περιέχει πάντα προσμείξεις σε βαθμό που ποικίλει σημαντικά ανάλογα με την ηλικία και την προέλευση των κηρυθρών. Το επίμαχο προϊόν εξακολουθεί να περιέχει

κομμάτια των αρχικών προσμειξιών. Δεν πρόκειται για τίποτα άλλο, παρά για το κεριό από την κηρύθρα σε άλλη μορφή. Η θέρμανση και η ψύξη δεν μετέβαλαν από μόνες τους τη σύσταση του κεριού. Απλώς απομακρύνθηκαν ορισμένα ξένα σώματα. Η απομάκρυνση των προσμειξιών δεν επιδρά καθόλου στις ιδιότητες του κεριού από μέλισσες.

- 9 Το καθού αντικρούει ότι το επίμαχο προϊόν δεν είναι ακατέργαστο κεριό από μέλισσες, αλλά άλλο κεριό από μέλισσες της διακρίσεως 1521 9099 της ΣΟ. Ο όρος «ακατέργαστο» δεν προσδιορίζεται στη Συνδυασμένη Ονοματολογία. Σύμφωνα με τις επεξηγηματικές σημειώσεις για τη διάκριση 1521 9091 της ΣΟ, το κεριό από μέλισσες με τη μορφή κηρύθρας αναγνωρίζεται ως ακατέργαστο κεριό. Για να καταταγεί και το επίμαχο προϊόν, το οποίο δεν αμφισβητείται ότι δεν έχει τη μορφή κηρύθρας, ως ακατέργαστο κεριό από μέλισσες, θα πρέπει να έχει παρόμοιες με αυτό ιδιότητες. Η εν λόγω ομοιότητα θα μπορούσε για παράδειγμα να αναφέρεται στον βαθμό καθαρότητας. Το επίμαχο προϊόν δεν εμφανίζει ωστόσο τις χαρακτηριστικές για κεριό από μέλισσες με τη μορφή κηρύθρας προσμειξίες. Κεριό από μέλισσες που έχει υποστεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 142/2011 μόνο θερμική επεξεργασία, μπορεί να καταταγεί ως ακατέργαστο κεριό. Ένα τέτοιο κεριό περιέχει ακόμη όλες τις προσμειξίες του κεριού με τη μορφή κηρύθρας. Κάτι τέτοιο δεν ισχύει εν προκειμένω αναφορικά με το επίμαχο προϊόν. Το προϊόν αυτό εμφανίζει πολύ λίγες μόνο προσμειξίες ακόμη. Πέραν αυτού, οι γωνίες του φαίνονται ότι έχουν προκύψει από τήξη. Από αυτό συνάγεται το συμπέρασμα ότι έχουν ήδη πραγματοποιηθεί καθαρισμός και ανάτηξη. Το επίμαχο προϊόν πρέπει, επομένως, να ταξινομηθεί ως λιωμένο κεριό. Η διάκριση 1521 9091 της ΣΟ δεν μπορεί να καταστεί άνευ αντικειμένου. Υπάρχουν τουτέστιν και άλλα κεριά από έντομα που θα μπορούσαν να υπαχθούν στην εν λόγω διάκριση. Η παραπομπή στις επεξηγηματικές σημειώσεις για την κλάση 1521 του ΕΣ δεν οδηγεί σε κάποιο περαιτέρω συμπέρασμα, διότι οι εν λόγω σημειώσεις δεν έχουν ως αντικείμενο τη διαφοροποίηση μεταξύ των διακρίσεων 1521 9091 και 1521 9099 της ΣΟ. Οι κτηνιατρικές διατάξεις δεν σχετίζονται με την κατάταξη. Η παραπομπή στην απόφαση της Επιτροπής 2007/275/ΕΚ ομοίως δεν οδηγεί σε κάποιο περαιτέρω συμπέρασμα. Στο παράρτημα Ι της εν λόγω αποφάσεως επισημαίνεται ρητά στην εισαγωγική παρατήρηση ότι οι περιγραφές που περιλαμβάνονται δεν έχουν καμία σημασία για το ζήτημα της κατατάξεως.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της αποφάσεως περί παραπομπής

- 10 Οι διακρίσεις 1521 9091 και 5121 9099 της ΣΟ έχουν ως ακολούθως:

Κωδικός ΣΟ	Περιγραφή εμπορευμάτων
1521	Κεριά φυτικά (άλλα από τα τριγλυκερίδια), κεριά από μέλισσες ή άλλα έντομα και κεριά σπέρματος κήτους, έστω και εξευγενισμένα ή χρωματισμένα
	– Κεριά φυτικά
	– Άλλα

	...
	-- Κεριά από μέλισσες ή άλλα έντομα, έστω και εξευγενισμένα ή χρωματισμένα
1521 90 91	--- Ακατέργαστα
1521 90 99	--- Άλλα

- 11 Οι επεξηγηματικές σημειώσεις για τη διάκριση 1521 9091 της ΣΟ αναφέρουν στη γερμανική απόδοσή τους τα εξής: «Hierher gehören z. B. Wachse in Wabenform.» («Υπάγονται κυρίως στη διάκριση αυτή τα κεριά που παρουσιάζονται με τη μορφή ακτίνων»). Οι εν λόγω επεξηγηματικές σημειώσεις έχουν σε όλες τις γλωσσικές αποδόσεις την ίδια σημασία.
- 12 Οι επεξηγηματικές σημειώσεις για τη διάκριση 1521 9099 της ΣΟ αναφέρουν στη γερμανική απόδοσή τους (η υπογράμμιση έχει προστεθεί) τα εξής: «Hierher gehören Wachse, die **geschmolzen**, gepresst oder raffiniert, auch gebleicht oder gefärbt sind.» («Η διάκριση αυτή καλύπτει τα **λιωμένα**, πιεσμένα ή εξευγενισμένα κεριά, έστω και λευκασμένα ή χρωματισμένα»). Αντίστοιχα ορίζεται και στη γαλλική, την ισπανική, την πορτογαλική, την ιταλική, την ολλανδική και τη ρουμανική απόδοση. Αντίθετα στην αγγλική, τη δανική, τη σουηδική, την πολωνική, την τσεχική και τη μαλτέζικη απόδοση δεν υπάρχει λέξη ανάλογη με τη λέξη «λιωμένα».
- 13 Ομοίως, η γαλλική απόδοση των επεξηγηματικών σημειώσεων για την κλάση 1521 του εναρμονισμένου συστήματος ονοματολογίας και κωδικοποίησης των εμπορευμάτων (ΕΣ) του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων περιλαμβάνει τη λέξη «*fondues*» (λιωμένα), ενώ κάτι αντίστοιχο λείπει από την αγγλική απόδοση. Από τις προπαρασκευαστικές εργασίες των επεξηγηματικών σημειώσεων για την κλάση 1521 του ΕΣ προκύπτει ότι μια τέτοια αντιστοιχία υπήρχε αρχικά στα αγγλικά κείμενα, δεν περιλήφθηκε όμως στο τελικό κείμενο. Τουτέστιν, το «λιωμένο» κερύ μνημονευόταν στο σχέδιο των επεξηγηματικών σημειώσεων της ονοματολογίας των Βρυξελλών του 1951 του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας για την κλάση 15.15, τόσο στην αγγλική όσο και στη γαλλική απόδοση. Παρά το γεγονός ότι στο πρωτόκολλο των συνεδριάσεων της *Explanatory Notes Sub-Committee/Sous-Comité des Notes Explicatives* (Υποεπιτροπής Επεξηγηματικών Σημειώσεων) τον Ιούλιο του 1953 επισημαίνεται ότι δεν έγιναν αλλαγές στο πρωτότυπο κείμενο, η λέξη «*melted*» απουσιάζει από την τελική αγγλική απόδοση των επεξηγηματικών σημειώσεων του 1955.

Επί του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος

- 14 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η ερμηνεία της λέξεως «λιωμένο» στις επεξηγηματικές σημειώσεις για τη διάκριση 1521 9099 της ΣΟ είναι ουσιώδης για την έκδοση απόφασης αναφορικά με την κατάταξη. Οι επεξηγηματικές σημειώσεις της ΣΟ συμβάλλουν σημαντικά στην ερμηνεία του περιεχομένου των διάφορων δασμολογικών κλάσεων, χωρίς όμως να έχουν δεσμευτική νομική ισχύ

(ΔΕΕ, απόφαση της 11ης Απριλίου 2019, X BV, C-288/18, EU:C:2019:319, σκέψη 28· απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, Vision Research Europe, C-372/17, EU:C:2018:708, σκέψη 23). Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο δεν πρέπει να λάβει απόφαση που να αντίκειται προφανώς στις επεξηγηματικές σημειώσεις της ΣΟ.

- 15 Το αιτούν δικαστήριο δεν διατηρεί καμία αμφιβολία ως προς το ότι το «λιωμένο» έχει την έννοια ότι κάτι έχει μεταβληθεί από τη στερεή στη ρευστή φυσική κατάσταση. Αντίθετα, δεν θα πρέπει να έχει σημασία σε ποια φυσική κατάσταση βρισκόταν το προϊόν κατά το χρονικό σημείο της εισαγωγής. Το αιτούν δικαστήριο είναι πεπεισμένο ότι ο λόγος της τήξεως του κεριού δεν πρέπει να ληφθεί υπόψη σχετικά με τη δασμολογική κατάταξη. Αν εφαρμοζόταν η λέξη «λιωμένο» των επεξηγηματικών σημειώσεων για τη διάκριση 1521 9099 της ΣΟ, θα έπρεπε το επίμαχο προϊόν να καταταγεί ως «άλλο» κεριό από μέλισσες της εν λόγω διακρίσεως και όχι στην ζητηθείσα από την προσφεύγουσα διάκριση 1521 9091 της ΣΟ, διότι το προϊόν είχε τηχθεί. Αν δεν εφαρμόζονταν οι επεξηγηματικές σημειώσεις για τη διάκριση 1521 9099 της ΣΟ, στο μέτρο που περιέχεται η λέξη «λιωμένο», το αιτούν δικαστήριο θα κατέτασσε, αντίθετα, το επίμαχο προϊόν στη διάκριση 1521 9091 της ΣΟ. Αυτό προκύπτει από τα όσα αναφέρονται επί του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος (βλ. κατωτέρω). Εάν το ΔΕΕ καταλήξει σε διαφορετική εκτίμηση, θα μπορούσε να απαντήσει πρώτα στο δεύτερο προδικαστικό ερώτημα και να αφήσει ανοιχτή την απάντηση στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα.
- 16 Τα δικαστήρια των κρατών μελών δεν πρέπει να βασίζονται χωρίς δεύτερη σκέψη την απόφασή τους στη γλωσσική απόδοση του δικαίου της Ένωσης, στην οποία το εκάστοτε δικαστήριο διατυπώνει τις αποφάσεις του. Κατά πάγια νομολογία του ΔΕΕ, η διατύπωση διατάξεως του δικαίου της Ένωσης που χρησιμοποιείται σε μία από τις γλωσσικές αποδόσεις δεν μπορεί να χαρακτηρίζεται ως υπερέχουσα έναντι των άλλων γλωσσικών αποδόσεων. Πράγματι, μια τέτοια προσέγγιση θα ήταν αντίθετη προς την ανάγκη ομοιόμορφης εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης. Σε περίπτωση διαστάσεως μεταξύ των αποδόσεων διατάξεως στις διάφορες γλώσσες, η επίμαχη διάταξη πρέπει επομένως να ερμηνεύεται βάσει της εν γένει οικονομίας της και του σκοπού που επιδιώκεται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί στοιχείο (ΔΕΕ, απόφαση της 15ης Νοεμβρίου 2012, SIA Kurcums Metal, C-558/11, EU:C:2012:721, σκέψη 48· απόφαση της 3ης Μαρτίου 2011, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών, C-41/09, EU:C:2011:108, σκέψη 44 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 17 Οι διάφορες γλωσσικές αποδόσεις ανάγονται προφανώς στη διάσταση μεταξύ της αγγλικής και της γαλλικής αποδόσεως των επεξηγηματικών σημειώσεων για την κλάση 1521 του ΕΣ. Εξ απόψεως διεθνούς δικαίου βέβαια η γλωσσική διάσταση παραμένει άνευ συνεπειών, δεδομένου ότι η κλάση 1521 του ΕΣ δεν διακρίνει μεταξύ ακατέργαστου και άλλου κεριού από μέλισσες και δεν αμφισβητείται ότι και το κεριό από μέλισσες στη λιωμένη του μορφή εμπίπτει στην κλάση 1521 του ΕΣ.

- 18 Η διάσταση μεταξύ της γαλλικής και της αγγλικής αποδόσεως των επεξηγηματικών σημειώσεων για την κλάση 1521 του ΕΣ επαναλήφθηκε στην αγγλική και τη γαλλική απόδοση των συμπληρωματικών σημειώσεων για τη διάκριση 1521 9099 της ΣΟ. Από εκεί περιλήφθηκε στις εκάστοτε γλωσσικές αποδόσεις των επεξηγηματικών σημειώσεων, στις οποίες μεταφράστηκε από την αγγλική ή τη γαλλική γλώσσα. Οι γλωσσικές διαφορές έχουν συνέπειες για το τελωνειακό δίκαιο της Ένωσης, διότι το δίκαιο της Ένωσης δημιούργησε διακρίσεις αφενός για το ακατέργαστο κερί από μέλισσες και αφετέρου για το άλλο κερί από μέλισσες. Ως προς αυτές ισχύουν διαφορετικοί δασμολογικοί συντελεστές.
- 19 Από τον όρο «ακατέργαστο» κατά την έννοια της διακρίσεως 1521 9091 της ΣΟ, στην ερμηνεία της οποίας χρησιμεύουν έμμεσα οι επεξηγηματικές σημειώσεις για τη διάκριση 1521 9099 της ΣΟ, δεν μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα για το εάν η Επιτροπή ήθελε ή όχι να θεωρήσει ως ακατέργαστο κερί το λιωμένο κερί από μέλισσες. Ο όρος «ακατέργαστο» μπορεί δηλαδή να θεωρηθεί, αφενός, ότι καταλαμβάνει μόνον εκείνα τα προϊόντα που δεν έχουν υποστεί καμία περαιτέρω επεξεργασία. Αν αυτό γίνει δεκτό, το λιωμένο κερί από μέλισσες δεν είναι πλέον ακατέργαστο κερί από μέλισσες. Αφετέρου, σύμφωνα με την κοινή αντίληψη, κάποια προϊόντα θεωρούνται ακατέργαστα, ακόμη και όταν έχουν υποστεί από ορισμένα στάδια κατεργασίας ή μεταποίησης. Σύμφωνα με την έρευνα του αιτούντος δικαστηρίου αυτό ισχύει και στην περίπτωση του κεριού από μέλισσες (βλ. κατωτέρω υπό σκέψη 25).
- 20 Για το αιτούν δικαστήριο δεν είναι σαφές γιατί το κείμενο του σχεδίου του 1951 τροποποιήθηκε –και η λέξη «*melted*» απαλείφθηκε– το έτος 1955, παρά το ότι το 1953 δεν έχουν καταγραφεί οιοσδήποτε τροποποιήσεις (βλ. παραπάνω σκέψη 13). Η διάσταση των γλωσσικών αποδόσεων που προέκυψε στο πλαίσιο αυτό υποδηλώνει ότι πρόκειται για παράβλεψη. Υπέρ της απόψεως αυτής συνηγορεί επίσης, κατά την κρίση του δικάζοντος τμήματος, το γεγονός ότι τα ερμηνευτικά ζητήματα που αποτελούν την αφορμή για την υπό κρίση ένδικη διαφορά δεν θα ετίθεντο, αν η τήξη και η απλή πίεση του κεριού θεωρούνταν ως διαδικασίες που δεν αντίκεινται στην κατάταξη του επίμαχου προϊόντος ως ακατέργαστου κεριού από μέλισσες.
- 21 Η αρχή του κράτους δικαίου επιβάλλει να μην εφαρμόζεται διάταξη, εφόσον το περιεχόμενό της δεν μπορεί να προκύψει μέσω ερμηνείας. Το αιτούν δικαστήριο δεν θα έπρεπε να εφαρμόσει επομένως τις επεξηγηματικές σημειώσεις για τη διάκριση 1521 9099 της ΣΟ, εφόσον χρησιμοποιείται σε αυτές η λέξη «λιωμένο». Ως δικαστήριο κράτους μέλους δεν έχει όμως την αρμοδιότητα να αναγνωρίζει την ακυρότητα των πράξεων των κοινοτικών οργάνων, στις οποίες συγκαταλέγονται και οι επεξηγηματικές σημειώσεις της ΣΟ της Επιτροπής (ΔΕΕ, απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 1987, Foto-Frost, 314/85, EU:C:1987:452, Συλλογή 1987, 4225, 4231 [σκέψη 13]. επιβεβαιώθηκε με την απόφαση της 6ης Δεκεμβρίου 2005, Gaston Schul Douaneexpediteur BV, C-461/03, EU:C:2005:742, σκέψη 21· απόφαση της 10ης Ιανουαρίου 2006, International Air Transport Association, C-344/04, EU:C:2006:10, σκέψη 30) ή να μην τις

εφαρμόσει (προτάσεις τις γενικής εισαγγελέα Stix-Hackl της 12ης Απριλίου 2005, Intermodal Transport, C-495/03, EU:C:2005:215, σημείο 46). Ως εκ τούτου, πρέπει να απευθυνθεί στο ΔΕΕ που είναι το μόνο αρμόδιο να αποφανθεί επί της μη εφαρμογής δικαίου της Ένωσης.

Επί του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος

- 22 Εάν η λέξη «λιωμένο» στις επεξηγηματικές σημειώσεις για τη διάκριση 1521 9099 της ΣΟ δεν μπορεί να εφαρμοστεί, η ερμηνεία της λέξεως «ακατέργαστο» κατά την έννοια της διακρίσεως 1521 9091 της ΣΟ αποκτά αποφασιστική σημασία.
- 23 Για τον όρο «ακατέργαστο», κατά την έννοια της διακρίσεως 1521 9091, της ΣΟ δεν υπάρχει ορισμός στη ΣΟ. Βάσει της γενικής γλωσσικής αντιλήψεως, η γερμανική λέξη «ακατέργαστος» (roh), κατά την κρίσιμη εν προκειμένω έννοια της, σημαίνει σύμφωνα με το Duden –το κορυφαίο γερμανικό λεξικό– «μη κατεργασμένος, μη επεξεργασμένος». Το δικάζον τμήμα κλίνει προς την υποστηριζόμενη από την προσφεύγουσα άποψη ότι το εισαγόμενο προϊόν –το κερι από μέλισσες– δεν ήταν κατεργασμένο ή επεξεργασμένο κατά την προαναφερθείσα έννοια. Πράγματι οι κηρύθρες είχαν τηχθεί και τα ξένα σώματα είχαν αφαιρεθεί. Το προς δασμολόγηση προϊόν είναι ωστόσο το κερι από μέλισσες και όχι οι κηρύθρες. Το εισαγόμενο κερι είναι ακόμη το ίδιο ως προς την υλική του υπόσταση με εκείνο που ήταν και στις κηρύθρες. Έχει απλώς άλλη μορφή και έχει (εν μέρει) απαλλαγεί από ξένα σώματα.
- 24 Τα αναφερθέντα στο Duden παραδείγματα για τη χρήση της λέξεως ακατέργαστος (roh) καταδεικνύουν ότι υφίστανται εννοιολογικές διαφορές του όρου ανάλογα με τον τομέα όπου αυτός χρησιμοποιείται. Αφενός, ορισμένα προϊόντα χαρακτηρίζονται ως ακατέργαστα μόνον όταν δεν έχουν τύχει περαιτέρω επεξεργασίας. Αφετέρου, υπάρχει μια δεύτερη κατηγορία προϊόντων που εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται ως ακατέργαστα, παρόλο που έχουν ήδη περάσει από διάφορα στάδια επεξεργασίας. Για τα προϊόντα αυτής της κατηγορίας καθορίζεται από την κοινή αντίληψη από ποια στάδια κατεργασίας ή μεταποίησης πρέπει να έχει περάσει το προϊόν ώστε να εξακολουθεί να κατατάσσεται ως ακατέργαστο.
- 25 Σύμφωνα με τους ορισμούς που έχει υπόψη του το αιτούν δικαστήριο, το λιωμένο κερι από το οποίο έχουν μόνον εν μέρει αφαιρεθεί προσμείξεις, χαρακτηρίζεται ως ακατέργαστο κερι.
- 26 Για την ερμηνεία της διακρίσεως 1521 9091 της ΣΟ δεν έχει επίσης σημασία ότι το κερι από μέλισσες μπορεί να εισαχθεί μόνο σε λιωμένη μορφή, διότι μόνο το θερμικά επεξεργασμένο –και επομένως υποχρεωτικά λιωμένο– κερι από μέλισσες πληροί τις κτηνιατρικές προϋποθέσεις του κανονισμού (ΕΕ) 142/2011. Η ύπαρξη εμπορικών περιορισμών δεν έχει κατ' αρχήν σημασία για τη δασμολογική κατάταξη (ΔΕΕ, απόφαση της 28ης Απριλίου 2016, SIA «Onions Bio», C-233/15, EU:C:2016:305, σκέψεις 52 επ.). Εν προκειμένω δεν πρέπει να γίνει εξαίρεση από

τον εν λόγω κανόνα, διότι η απαγόρευση εισαγωγής κεριού από μέλισσες με τη μορφή κηρύθρας σύμφωνα με το άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο γ', του κανονισμού (ΕΕ) 142/2011, είναι σαφώς μεταγενέστερη σε σχέση με τη διάκριση 1521 9091 της ΣΟ ή τις επεξηγηματικές σημειώσεις για τη διάκριση 1521 9099 της ΣΟ. Η απαγόρευση εισαγωγής επιβλήθηκε αρχικά με το άρθρο 1 σε συνδυασμό με το παράρτημα Ι, αριθ. 4, στοιχείο ε', του κανονισμού (ΕΚ) 829/2007, της 28ης Ιουνίου 2007, για την τροποποίηση των παραρτημάτων Ι, ΙΙ, ΙΙΙ, ΙΙΙΙ, Χ και ΧΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 (ΕΕ 2007, L 191, σ. 1).

- 27 Ως ενδιάμεσο συμπέρασμα συνάγεται ότι σύμφωνα με το γράμμα της διακρίσεως 1521 9091 της ΣΟ φαίνεται πιθανό το επίμαχο προϊόν που είναι απλώς λιωμένο και από το οποίο έχουν εν μέρει αφαιρεθεί ξένα σώματα, να πρέπει να εξακολουθεί να θεωρείται ακατέργαστο κεριό από μέλισσες.
- 28 Οι επεξηγηματικές σημειώσεις για τη διάκριση 1521 9091 της ΣΟ δεν αποκλείουν την κατάταξη του εν προκειμένω επίμαχου προϊόντος ως «ακατέργαστου», ούτε όμως την επιβάλλουν. Από την ενδεικτική παράθεση των κεριών με τη μορφή κηρύθρας δεν μπορεί να συναχθεί υποχρεωτικά το συμπέρασμα ότι το κεριό από μέλισσες πρέπει να έχει και άλλες ακατέργαστες μορφές πέραν της κηρύθρας – επομένως να είναι και λιωμένο. Μπορεί δηλαδή η μορφή της κηρύθρας να αποτελεί τη μοναδική ακατέργαστη μορφή που αναγνωρίζεται για ένα ενδεικτικά απαριθμούμενο κεριό από έντομα –το κεριό από μέλισσες. Υπάρχουν δηλαδή και άλλα κεριά από έντομα, που ακατέργαστα έχουνε άλλη μορφή, και όχι αυτήν της κηρύθρας. Το κεριό από γόμα ή το κεριό της Κίνας δημιουργούνται, επί παραδείγματι, από την εναπόθεση εντόμων στα δέντρα, χωρίς τα εκκρίνοντα το κεριό έντομα να κατασκευάζουν κηρύθρες.
- 29 Η ερμηνεία του όρου «ακατέργαστο» κεριό από μέλισσες κατά την έννοια της διακρίσεως 1521 9091 της ΣΟ υπό το φως των επεξηγηματικών σημειώσεων για τη διάκριση 1521 9099 της ΣΟ χωρίς το «fondue/λιωμένο», συνηγορεί υπέρ της κατάταξής του επίμαχου προϊόντος ως ακατέργαστου κεριού από μέλισσες. Οι αναφερθείσες στις εν λόγω επεξηγηματικές σημειώσεις μορφές επεξεργασίας – εξαιρουμένου του fondue– οδηγούν δηλαδή σε μια τροποποίηση της ύλης του κεριού από μέλισσες μέσω της προσθήκης λευκαντικών, χρωματικών ή διηθητικών υλών. Κάτι τέτοιο όμως δεν ισχύει στην περίπτωση της τήξεως και της επ' αφορμής αυτής μηχανικώς διενεργηθείσας αφαιρέσεως ξένων σωμάτων.
- 30 Μια τέτοια αντίληψη του όρου «ακατέργαστο» κατά την έννοια της διακρίσεως 1521 9091 της ΣΟ θα εντασσόταν σε μια σειρά άλλων διατάξεων της ΣΟ που περιλαμβάνουν ορισμούς του όρου «ακατέργαστος». Επί παραδείγματι, στη σημείωση 2 του κεφαλαίου 5 της ΣΟ, οι τρίχες κεφαλής ανθρώπου θεωρούνται ως ακατέργαστες όταν «έχουν τεντωθεί κατά μήκος, αλλά δεν έχουν ξανατοποθετηθεί κατά την ίδια φορά». Στη [συμπληρωματική] σημείωση 4 στο κεφάλαιο 27, ορίζεται η έννοια «ακατέργαστα» για ορισμένα ορυκτά κεριά. Η συμπληρωματική σημείωση 1 α) έως γ), του κεφαλαίου 15 της ΣΟ καθορίζει ορισμένες επεξεργασίες που δεν απαγορεύουν την κατάταξη των προϊόντων ως ακατέργαστων. Πλην όμως, οι εν λόγω ορισμοί δεν μπορούν να εφαρμοστούν στο

επίμαχο προϊόν. Καταδεικνύουν, ωστόσο, ότι η ΣΟ επιτρέπει ορισμένες επεξεργασίες ενός προϊόντος, χωρίς το εν λόγω προϊόν να χάνει την ιδιότητά του ως ακατέργαστου.

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ